CRKC
Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur vzw

Processies en roerend cultureel erfgoed

Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur CRKC vzw
Julie Aerts
16 november 2013

Wat is CRKC?

- CRKC = Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur vzw
- 1997: oprichting als binnenkerkelijk steunpunt
- 2009: erkenning als expertisecentrum voor religieus erfgoed binnen cultureel erfgoeddecreet
- 2012: oprichting departement onroerend kerkelijk erfgoed

Wat is roerend cultureel erfgoed van processies?

- Alle objecten die deel uitmaken van de processie of ommegang
- Beelden, schilderijen, vaandels, baldakijnen, processielantaarns,…
- Kwetsbaar erfgoed
- Verantwoord bewaren en zorgen voor de toekomst
- Processieverhaal blijven vertellen dankzij objecten

Wat doet CRKC voor u?

- Eerstelijnszorg
- Loketfunctie en doorverwijzing
- Duiding en kennisoverdracht

Inventarisatie van processiemateriaal

- Waarom een inventaris?
- *Handleiding voor het opstellen van een kerkinventaris*
- *Lexicon Religieus Erfgoed*

  www.religieuserfgoed.nl (Objecten ABC)

Handleiding voor het opstellen van een kerkinventaris

Inventarisatie van processiemateriaal

- Correct benoemen
- Kwalitatieve foto toevoegen
- Afstemming tussen processiecomité en kerkfabriek
- Digitale registratie
  - *Erfgoedplus.be*
  - *Erfgoedinzicht.be*
  - *…*

Rustaltaar

Processielantaarn

Processiekruis

Processievaandel

Processiebord

Processiebaldakijn

Processieparasol

Apocalyptisch lam

Processiestaf

Monstrans

Processiemateriaal bewaren en onderhouden

- Geschikte bewaarplaats
- Geen kelder of zolder
- Schimmelvorming vermijden
- Insecten weren
- Onderhoud
  - Afstoffen
  - Beschermhoezen

Schimmel

Processiemateriaal bewaren en onderhouden

- Materiaal uitlenen via uitleendienst provinciale erfgoeddiensten
- Monumentenwacht vzw
  www.monumentenwacht.be

monumentenwacht
Vlaanderen vzw

Conservatie of restauratie?

- Conservatie: object behouden
- Restauratie: object herstellen en diepgaand reinigen
- Beter voorkomen dan genezen
- Beroepsvereniging restaurateurs

www.aproa-brk.org

Inspirerende voorbeelden

- Sint-Servaasommegang Grimbergen
- Ommegang van de Hegge Poederlee
- Mariale Gebedstocht Zele
- Onze Lieve Vrouw in het Hammeken Ommegang Zemst
- Processie met Scheldewijding Antwerpen

Sint-Servaasommegang Grimbergen: uitlenen van processiemateriaal

- Sint-Servaasommegang tweejaarlijks op 13 mei of eerste zondag erna
- Uitlenen processiemateriaal bij CRKC
- Kazuifels, koorkappen, banieren,….
- Bruikleenovereenkomst
- Contact: depot@crkc.be

Sint-Servaasommegang
GRIMBERGEN
zondag 19 mei om 11u
Sint-Servaasommegang

Ommegang van de Hegge: inventarisatie van processiekledij

- Herdenking Heggewonder 1412
- vzw Hegge Poederlee: inventarisatie processiemateriaal
- Elk stuk krijgt uniek nummer en label met touwtje
- Kwalitatieve foto’s
- Inventaris als beheersinstrument

Ommegang van de Hegge: inventarisatie van processiekledij

Label met touwtje

Mariale gebedstocht Zele: vaandel ingelijst bewaren

- Broederschap Onze Lieve Vrouw van Zeven Weeën
- Mariale gebedstocht met beeld van Onze Lieve Vrouw van Zeven Weeën
- Historisch vaandel broederschap is erg kwetsbaar
  - Vaandel ingelijst bewaard in kapel
  - Veilig stellen voor toekomstige generaties

Mariale gebedstocht Zele: vaandel ingelijst bewaren

Ingelijst vaandel

Onze Lieve Vrouw in het Hammeken Ommegang Zemst: replica processiebeeld

- Risico’s bij meedragen beelden in processie: regen, wind, zonlicht, botsing, valpartij….
- Kans op permanente schade
- Oplossing? Replica
- Origineel veilig opbergen

Onze Lieve Vrouw in het Hammeken Zemst

Processie met Scheldewijding Antwerpen: restauratie processievaandel

- Processie Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans met Scheldewijding
- Processievaandel heilige Lucia
- Restauratie in samenwerking met opleiding conservatie/restauratie Artesis Hogeschool
- Opvolging door team docenten
- Masterscriptie met onderzoeksschema

Processie met Scheldewijding Antwerpen: restauratie processievaandel

Besluit

- Verantwoord behoud en beheer = stukken vrijwaren voor toekomstige generaties
- Processieverhaal blijven vertellen
- CRKC wijst de weg
- Contact:

Julie Aerts

advies@crkc.be

016/ 40 45 54